

Saknummer: 06/00879
Løpenummer: 004195/06
Arkivkode: 020
Saksbehandlar: Trude Brosvik

21. august 2006 19
M. Oppedal

MØTEBOK Gulen kommune

<u>Saknummer</u>	<u>Utval</u>	<u>Møtedato</u>
0075/06	Kommunestyret	31.08.2006

DET LOKALE FOLKESTYRET I ENDRING? NOU 2006:7

Kommunestyret har endeleg avgjerdsmynde i saka.

Særutskrift sendt til:

- KR D

Administrasjonen si saksutgreiing og framlegg til vedtak:

Sakstilfang:

Utsende vedlegg:

- Kap. 1, NOU 2006:7
- www.lokaldemokrati.no

Ikkje utsende vedlegg:

-

Saksutgreiing:

Lokaldemokratikommisjonen har arbeidd ut to NOUar, i tråd med mandatet. NOU 2006:7; Det lokale folkestyret i endring? Om deltaking og engasjement i lokalpolitikken., har høyringsfrist 01.10.06.

Utgreiinga omhandlar situasjonen for lokaldemokratiet. Sentrale tema er:

- Valdeltakinga ved lokalval. Kommisjonen omtalar den fallande valdeltakinga ved lokalval og vurderer kva denne utviklinga betyr for lokaldemokratiet.
- Ulike tiltak for å få opp valdeltakinga ved lokalval.
- Situasjonen for dei politiske partia i lokalpolitikken.
- Rekruttering og representativitet i lokalpolitikken.
- Ulike deltakingsformer utanom det representative lokaldemokratiet.
- Kommunal organisering og lokaldemokrati.
- Frivillegte organisasjonar og lokaldemokratiet.

Lokaldemokratikommisjonen konkluderer med at lokaldemokratiet har massiv og stabil støtte i befolkninga. Ser ein valdeltaking over fleire val i samanheng, så er ikkje biletet eintydig negativt. Men det er dårlegare valdeltaking ved lokalval enn ved Stortingsval. Derimot er det eit aukande politisk engasjement i enkeltsaker, demonstrasjonar, underskriftslistar og liknande.

Det kan tolkast som ei dreining frå det kollektive til å berre engasjere seg i saker som meir snevert gjeld "meg og mitt".

Kommunane har i dag relativt stor grad av fridom til å legge til rette for auka valdeltaking. Kommisjonen ville ikkje skrenke inn denne lokale handlefridomen. Men nokre tema vart det diskusjon rundt, og det er kanskje naturleg at dei og vert tema i høyring.

Felles valdag

Fleirtalet i kommisjonen går inn for å halde på ordninga med at lokalvala har eigen valdag, medan eit mindretal vil ha Stortings-, Fylkestings- og Kommunestyreval på same dagen.

Stemmerettsalder

Fleirtalet vil halde fast på 18 år som stemmerettsalder, medan mindretalet vil ha stemmerettsalder på 16 år ved lokalval.

Politiske parti sitt ansvar for å sikre det representative demokratiet.

Kommisjonen er samde om partia sitt ansvar, og meiner eit viktig verkemiddel er at samfunnet bidrar med større økonomiske ressursar til lokale lister og politiske parti.

Lokale lister

Fleirtalet meiner at reglane for å stille lokale lister er for strenge når same lista har vore representert ved tidlegare val. Eit mindretal vil gå enno lenger og redusere kravet til underskrifter frå 2 til 1% av dei røysteføre for å kunne stille liste.

Gjennomgåande representasjon

Kommisjonen er skeptisk til krav om gjennomgåande representasjon og ei utvikling mot stadig færre offentlege verv. Å ha mange lokale folkevalde styrker lokaldemokratiet, og er ein viktig rekrutterings- og opplæringsarena. Ein oppmodar difor kommunestyra til å ta ein debatt om lokal organisering og også om delegering av saker til administrasjonen.

Møtegodtgjering

Kommisjonen meiner møtegodtgjering for folkevalde bør halde eit nivå som samsvarar med den tidsbruken møte og førebuing til møte representerer. I tillegg skal ein sjølvsgt ha tapt arbeidsforteneste og dekkja reiser, nødvendig barnepass og liknande.

Lokale folkerøystingar

Fleirtalet meiner lokale bindande folkerøystingar bryt med prinsippet om representativt folkestyre, og vil halde fast på dagens ordning med rådgjevande folkerøystingar. Mindretalet ønskjer ei lovregulering, slik at kommunestyret i enkelte saker kan overlate avgjerdsansvaret til veljarane.

Ny teknologi og lokaldemokrati

Det folkevalde aspektet på kommunen si nettside bør styrkast, og lokalpolitikarane bør bli meir tilgjengelege for innbyggerane via nettet.

Lokale demokratiltak

Kommisjonen går ikkje inn for å lovregulere nye tiltak. Ein meiner det ikkje bør innførast nye tiltak som rokkar ved Kommunestyret sin politiske autoritet. Det er viktig for at også dei som

ikkje "ropar høgast" skal bli høyrde. Dersom ein vel å høyre innbyggjarane, så må dei få ei form for tilbakemelding.

Brukarmedverknad

Kommisjonen åttvarar å bruke brukarmedverknad som symboltiltak. Einser argument både for og mot fritt brukarval, og meiner ulikskapane i kommune-Norge gjer at det framleis må vere opp til den enkelte kommune å finne beste organiseringa for seg sjølve.

Eldreråd, ungdomsråd og råd for funksjonshemma

Fleirtalet i kommisjonen meiner at det skal vere opp til kommunane sjølve å etablere dei råda dei vil ha, og foreslår difor å ta vekk lovfestinga på eldreråd og råd for funksjonshemma. Eit mindretal vil halde på lovfestinga for begge, medan eit anna mindretal berre vil halde på lovfestinga for råd for funksjonshemma.

Direkte ordførarval

Fleirtalet er positive til ordninga, og ønskjer at kommunane sjølve kan bestemme i saka. Eit mindretal er positiv til direkte ordførarval, men ønskjer at kommunane sjølve får bestemme kor stort mynde ordføraren skal ha. Eit anna mindretal er prinsipiell motstandar av direkte ordførarval.

Frivillige organisasjonar

Kommisjonen er samde om at kommunane har eit ansvar for ein aktiv frivillig sektor, og at frivillige organisasjonar spelar ei sentral rolle i forhold til vidareutvikling av lokalsamfunna. Det lokale frivillige organisasjonslivet har ikkje nødvendigvis ein sentral overbygning. Kommisjonen sluttar seg difor til KS sitt velferdsutval (KOU 2003:3) sitt framlegg om at kommunane i større grad skal stå for fordelinga av statlege midlar til lokale organisasjonar.

Framlegg til vedtak:

Saka vert lagt fram utan framlegg til vedtak, og ein oppmodar partia til å lage framlegg.

Behandling og vedtak i Kommunestyret, 31.08.2006:

Nye framlegg:

Krf v/ Ordførar kom med slikt framlegg til vedtak:

Gulen kommunestyre sluttar seg til vurderingane i saka, og går for fleirtalsframlegga i kommisjonen.

Røysting:

Samrøystes.

Vedtak:

Gulen kommunestyre sluttar seg til vurderingane i saka, og går for fleirtalsframlegga i kommisjonen.